De Nationale Voorleesdagen 2017

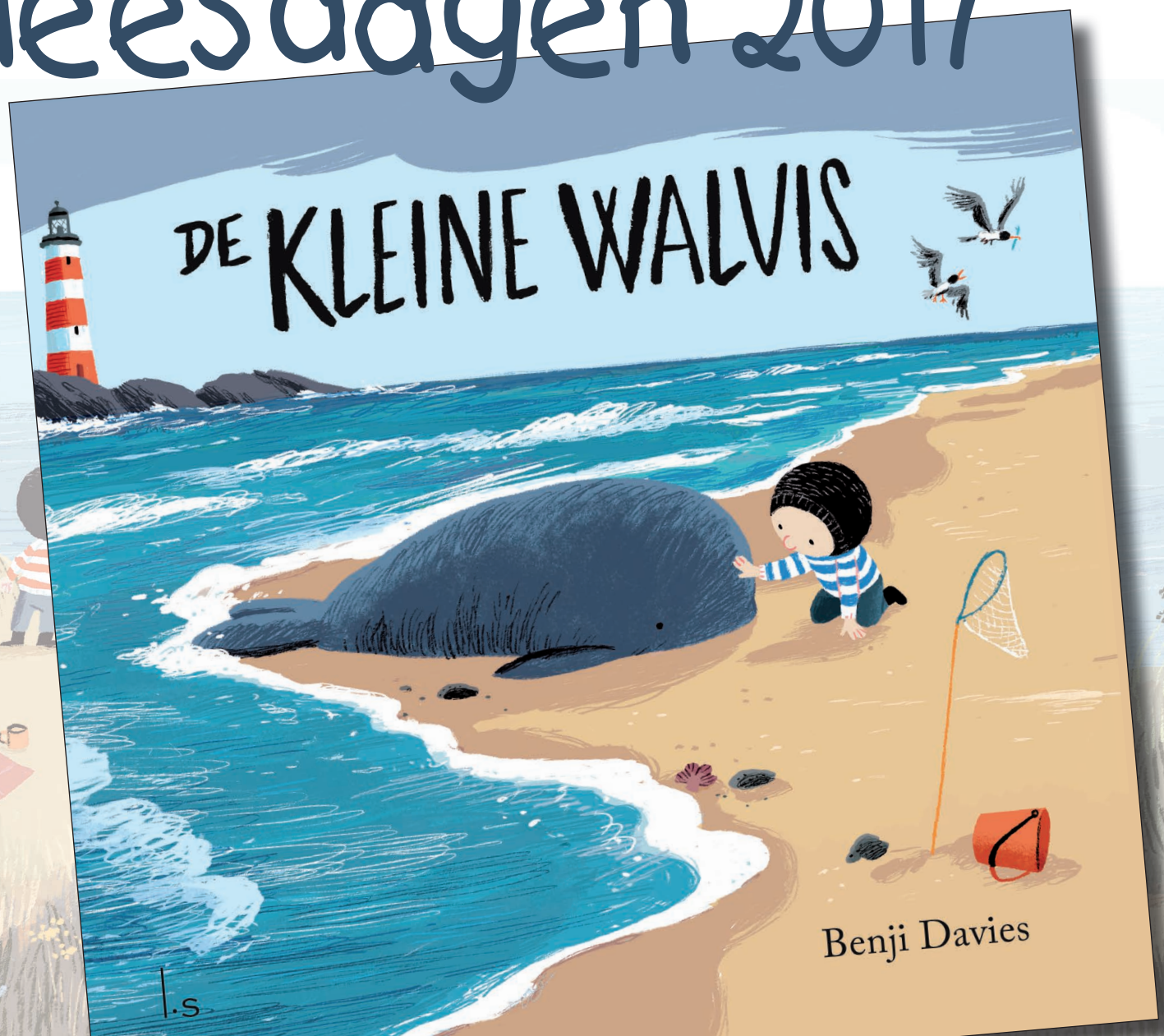

HANDLEIDING BIBLIOTHEEK

Inhoudsopgave

1. De Nationale Voorleesdagen 2017 3

1.1 Materialen Voorleesdagen 3

1.2 Materialen De kleine walvis 3

1.4 Prentenboek Top Tien 3

2. Draaiboek voor het peuterbezoek 6

2.1 Voorbereiding van het bezoek 6

2.1.1 Zo maak je van de voorleesruimte een belevenis 7

2.2 Het bezoek 7

2.2.1 Tips voor een geslaagd bezoek 7

2.2.2 Tijdsindicatie van het bezoek 8

2.2.3 Ontvangst 8

2.2.4 De voorleesruimte verkennen 8

2.2.5 Algemene voorleestips 8

2.2.6 Voorleestips per bladzijde De kleine walvis 9

2.2.7 Vervolgactiviteiten 14

Traktatie 14

Liedjes 15

Spelletjes met de kattenkaarten 16

2.2.8 Het bezoek afsluiten 17

3. Publiciteit 18

4. Ouderbetrokkenheid 19

Bijlage: liedtekst "Een walvis in bad" 20

De Nationale Voorleesdagen 2017
25 januari t/m 4 februari

Cubiss

Cubiss maakt deel uit van:

Brabantse Netwerk Bibliotheek

Een project van:

Lezen
STICHTING LEZEN

Organisatie:

Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek

Handleiding Voorleesdagenpakket:

© Cubiss, 2016

Auteur: Mirjam Tuinder
Grafische vormgeving: StudioVR
Drukwerk: Profidruk

1. De Nationale Voorleesdagen 2017

De veertiende editie van De Nationale Voorleesdagen staat voor de deur: van 25 januari tot en met 4 februari 2017. Doel van de campagne is het stimuleren van voorlezen aan kinderen die zelf nog niet kunnen lezen. Voorlezen aan kinderen is belangrijk. Het prikkelt de fantasie, ontwikkelt het taalgevoel, vergroot de woordenschat en draagt bij aan hun interactieve vaardigheden. Maar vooral: het bezorgt kinderen heel veel plezier!
Dit keer is *De kleine walvis* verkozen tot Prentenboek van het Jaar. Speciaal voor De Nationale Voorleesdagen is het prentenboek ook in een mini-editie te koop, met daarin een inlogcode voor een gratis app met spelletjes, animaties en een liedje.

1.1 Materialen Voorleesdagen

Stichting CPNB heeft als organisator van De Nationale Voorleesdagen verschillende materialen rondom het Prentenboek van het Jaar ontwikkeld. Denk aan affiches, ballonnen, vlaggenlijnen, kleurplaten en vingerpopjes van de kleine walvis.
Dit materiaal hebben de bibliotheken in mei kunnen bestellen. Een lespakket met lessuggesties voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven bij de titels uit de Prentenboeken TopTien (zie paragraaf 1.3), is te downloaden via www.nationalevoorleesdagen.nl/lessen (beschikbaar na inloggen bij vakinformatie). Er wordt in november door CPNB ook een gratis peuterpakket naar kinderdagverblijven en peuterspeelzalen verzonden met daarin:

- 1 Poster, Prentenboek TopTien met tips rondom voorlezen
- 1 Folder: Word gratis lid van de bibliotheek en krijg het vingerpopje
- 30 briefkaarten om uit te delen: Wil jij me 15 minuten voorlezen?
- 1 algemene affiche
- 1 affiche Prentenboek TopTien
- 1 affiche Voorleesontbijt
- 1 affiche Word lid van de bibliotheek
- 1 kopieerbare kleurplaat

Attendeer de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die een bezoek brengen aan de bibliotheek op dit pakket en moedig hen aan de briefkaarten te verspreiden.

1.2 Materialen De kleine walvis

Samen met uitgeverij Luitingh-Sijthoff ontwikkelde Cubiss verschillende materialen om van De Nationale Voorleesdagen een echte belevenis te maken.
Het verhaal over hoe de eenzaamheid van Boy wordt opgelost door de vondst van een kleine walvis biedt veel mogelijkheden om het voorleesbezoek voor de peuters onvergetelijk te maken:

- zeeslierten;
- 5 sets van 24 kattenkaarten (4 keer 6 verschillende);
- een reusachtige 'Kleine walvis'.

Een vrolijk liedje mag tijdens het peuterbezoek natuurlijk niet ontbreken. Het liedje *Een walvis in bad*, geschreven door Erik van Os en Elle van Lieshout, staat op de cd die deel uitmaakt van het pakket van Cubiss. Het liedje is ook gratis te downloaden via www.cpnb.nl. Hier vind je ook het liedje *Heej, kleine walvis*, door de band Half Way Station, uit de app bij de mini-editie.

1.3 Prentenboek Top Tien

De kleine walvis, geschreven en geïllustreerd door Benji Davies, is verkozen tot Prentenboek van het Jaar 2017. Naast dit boek hebben Nederlandse jeugdbibliothecarissen nog negen andere prentenboeken gekozen uit het aanbod van 2016, die de Prentenboek TopTien compleet maken.
In dit overzicht de tien genomineerde boeken.

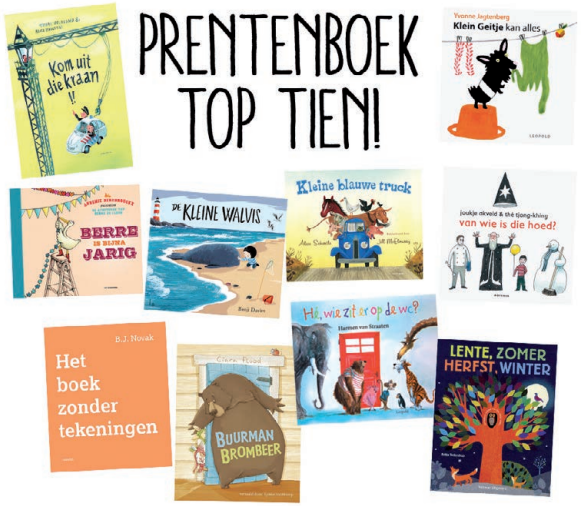

De kleine walvis

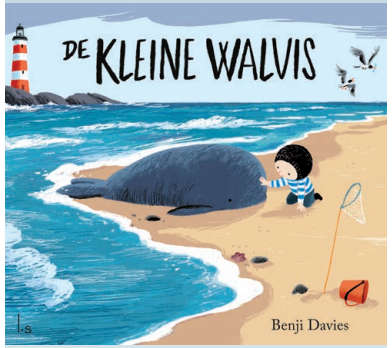

Tekst & illustraties: Benji Davies
Vertaling: Edward van de Vendel
Prijs: € 13,99

Uitgeverij: Luitingh-Sijthoff
ISBN: 9789024569489

Boy woont met zijn vader en zes katten in een klein vissershuisje. Na een stormachtige nacht vindt hij een jonge walvis op het strand. Dat is het begin van een bijzondere vriendschap…

Berre is bijna jarig

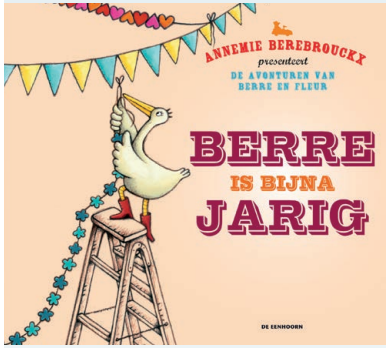

Tekst & illustraties: Annemie Berebrouckx
Prijs: € 14,95

Uitgeverij: De Eenhoorn
ISBN: 9789462910348

Berre is morgen jarig. Fleur wil hem verrassen met een feest. Ze heeft veel werk. Ze moet uitnodigingen maken, taart bestellen bij de bakker, het huis versieren … En natuurlijk wil Fleur een cadeau voor Berre kopen. Maar Fleur heeft het zo druk, dat ze net dat uit het oog verliest …

Buurman Brombeer

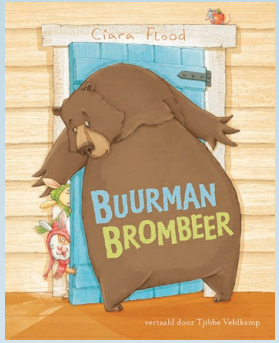

Tekst & illustraties: Ciara Flood
Vertaling: Tjibbe Veldkamp
Prijs: € 12,99

Uitgeverij: De Fontein
ISBN: 9789026137396

Beer woont alleen, ver van de bewoonde wereld en dat bevalt hem uitstekend. Hij is dan ook absoluut niet blij als hij buren krijgt!

Hé, wie zit er op de wc?

Tekst & illustraties: Harmen van Straaten
Prijs: € 13,99

Uitgeverij: Leopold
ISBN: 9789025867676

Beer moet heel nodig. Hij loopt naar de wc. Maar de deur is op slot. Wat moet hij daar nu mee?.

Het boek zonder tekeningen

Tekst & illustraties: B. J. Novak
Vertaling: Sylvia Vanden Heede
Prijs: € 12,50

Uitgeverij: Terra – Lannoo
ISBN: 9789401424875

Dacht je dat een boek saai is als er geen tekeningen in staan? Dan heb je dat mis. Want dit boek met niks dan woorden is NIET saai. Vraag maar of iemand dit voorleest. Pas op: elk woord moet luidop gelezen worden. Ook een woord als BLORK of BLURF. Zelfs als er staat: 'Ik ben een aap.' Wie dit boek voorleest, wordt op slag een KOMIEK. Je publiek komt niet meer bij van het lachen. Wees dus gewaarschuwd!

Klein geitje kan alles

Tekst & illustraties: Yvonne Jagtenberg
Prijs: € 5,99

Uitgeverij: Leopold
ISBN: 9789025867584

Klein Geitje is het kleinste geitje van allemaal.
Maar dat maakt niks uit, want Klein Geitje kan alles al.
Klimmen, bijten, blèren, eten…
Een kleine geit in de grote wereld. Net zo eigenwijs als een peuter!.

Kleine blauwe truck

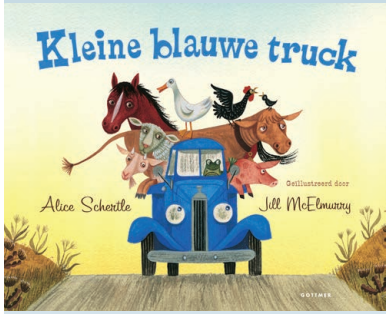

Tekst: Alice Schertle
Illustraties: Jill McElmurry
Vertaling: Bette Westera
Prijs: € 11,95

Uitgeverij: Gottmer Uitgevers
ISBN: 9789025760823

Kleine blauwe truck is de vriendelijkste wagen van de boerderij. Hij is bevriend met alle dieren en staat altijd voor iedereen klaar. Zélfs de knorrige kiepwagen, die altijd hard langs hem heen rijdt, helpt hij uit de brand. Of eigenlijk: uit de modder. Maar dan komt Kleine blauwe truck zelf vast te zitten… Gelukkig heeft hij een hoop vrienden die hem graag een duwtje komen geven!

Kom uit die kraan

Tekst: Tjibbe Veldkamp
Illustraties: Alice Hoogstad
Prijs: € 13,95

Uitgeverij: Lemniscaat
ISBN: 9789047707271

Kinderen mogen niet op de bouw komen, dat weet Bart best. Op een dag kruipt hij toch onder het hek door en bestuurt de wals, de cementwagen en de hijskraan. Waarom doet hij dat?

Lente, zomer, herfst, winter

Tekst & illustraties: Britta Teckentrup
Vertaling: Ellen Hosmar
Prijs: € 12,50

Uitgeverij: Veltman Uitgevers
ISBN: 9789048311507

Kijk door de gaatjes in de boom en zie wat de natuur allemaal doet in de vier jaargetijden met regen, zonneschijn, wind en sneeuw. Elk seizoen wordt tot leven gebracht door de prachtige illustraties van Britta Teckentrup.

Van wie is die hoed?

Tekst: Joukje Akveld
Illustraties: Thé Tjong-Khing
Prijs: € 8,95

Uitgeverij: Gottmer Uitgevers
ISBN: 9789025759681

Links een hoge hoed, rechts vier figuurtjes: een sporter, een vrouw in een strandjurk, een sneeuwman en Sinterklaas. Van wie is die hoed?
Als de keuze is gemaakt, volgt een prachtige tekening: natuurlijk is het de sneeuwman met zijn hoge hoed!

2 Draaiboek voor het peuterbezoek

2.1 Voorbereiding van het bezoek

Bereid het peuterbezoek aan de bibliotheek goed voor, samen met de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf. Ter voorbereiding op het bezoek zijn er een aantal dingen te regelen. Hieronder staan enkele tips over de afspraken die je kunt maken met peuterspeelzaal en kinderdagverblijf.

TIP: Betrek ook gastouders bij de Nationale Voorleesdagen!

Gastouders zijn ook een mogelijke doelgroep voor de Nationale Voorleesdagen. Ze hebben natuurlijk minder kinderen, maar je kunt in één bezoek bijvoorbeeld meerdere gastouders met hun kinderen ontvangen. Schrijf indien mogelijk de gastouders aan en geef door op welke momenten je een voorleesbezoek voor hen organiseert. Zij kunnen zich dan hiervoor inschrijven, zodat je weet hoeveel kinderen er komen. Zorg dat je in dat geval ook met de gastouders onderstaande afspraken maakt!

Afspraken	Acties
Vraag aan de pedagogisch medewerker of het boek ***De kleine walvis*** al een keer voorgelezen kan worden voordat de peuters het bezoek aan de bibliotheek brengen. De peuters doen bij hun bezoek immers veel nieuwe indrukken op, dus het is prettig als zij het verhaal al een beetje kennen. De lessen bij het boek bieden de pedagogisch medewerker ondersteuning bij het interactief voorlezen en het thematisch verder werken met het boek. Door het boek in kleine groepjes voor te lezen, kan de pedagogisch medewerker bovendien veel gerichter ingaan op de beleving van het individuele kind.	• Attendeer de kinderopvang en gastouders op de mini-editie met web-app van ***De kleine walvis*** die in de boekhandel voor € 4,95 te koop is. Bij de mini-editie hoort een app. Hierin vind je spelletjes en een animatie van het verhaal, voorgelezen door Frank Groothof. De app is gratis toegankelijk. Om toegang te krijgen tot alle onderdelen heb je een inlogcode nodig die in de mini-editie te vinden is. • Download de lessen via www.nationalevoorleesdagen.nl/lessen, en zorg dat de pedagogisch medewerker ze ontvangt. • Wijs de pedagogisch medewerkers eventueel op deze brochure van Stichting Lezen: www.lezen.nl/publicaties/kwestie-van-lezen-deel-4-voorlezen-in-de-kinderopvang
Vraag aan de pedagogisch medewerker of het liedje ***Een walvis in bad*** al geoefend kan worden op de peuterspeelzaal of op het kinderdagverblijf, voordat de peuters het bezoek aan de bibliotheek brengen. Vooral het refrein nodigt uit tot meezingen. Dit liedje is speciaal bij het boek geschreven door Erik van Os en Elle van Lieshout, met muziek van Lot van Os.	• Het lied ***Een walvis in bad*** staat op de cd die in het Cubiss-pakket voor De Nationale Voorleesdagen zit, en is ook los te bestellen. Schaf voldoende cd's aan, of download het liedje gratis op www.cpnb.nl (beschikbaar na inloggen bij vakinformatie). Zorg dat de pedagogisch medewerker het lied en de tekst (zie pagina 20) ontvangt.
Vraag of de kinderen een naamkaartje of -sticker kunnen dragen tijdens het bibliotheekbezoek. Dat maakt het persoonlijk aanspreken van de kinderen eenvoudiger.	
Vraag of er vanuit de peuterspeelzaal of op het kinderdagverblijf een nieuwsbrief naar de ouders verstuurd wordt. Als dat het geval is, kun je hen een voorbeeld van een bericht toesturen.	• Je hebt van Cubiss over de mail een voorbeeld van zo'n nieuwsbriefartikel in Word gekregen als je het pakket besteld hebt. Je kunt dit kopiëren en aanpassen.
Bespreek op welke manier ouders gestimuleerd kunnen worden om thuis meer voor te lezen. • Breng BoekStart onder de aandacht bij ieder intakegesprek met ouders op het kinderdagverblijf. • Verspreid de kaarten met de tekst ***Wil jij me 15 minuten voorlezen?*** uit het peuterpakket. • Leen prentenboeken uit in combinatie met Speelontdekboeken. • Gebruik De Leesmeter.	• Oriënteren op ouderbetrokkenheid programma's. Informeer eventueel bij de Provinciale Ondersteuningsintelling (POI) voor meer informatie. • Brochure downloaden van Stichting Lezen: www.lezen.nl/publicaties/kwestie-van-lezen-deel-8-ouders-betrekken-bij-voorlezen.

2.1.1 Zo maak je van de voorleesruimte een belevenis

Maak het bezoek aan de bibliotheek voor de peuters onvergetelijk. Richt de ruimte waar je het prentenboek gaat voorlezen in met het thema van *'De kleine walvis'*. Geef de kinderen het idee dat ze op het strand zijn. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld blauwe lappen voor de zee en beige lappen voor het strand. Blauw crêpepapier kan ook heel goed als zee dienen.

Het is geen zomer in het boek, dus je hoeft geen 'zomers' strandgevoel op te roepen. Kleed het strand aan met strandvondsten: schelpen, steentjes, een stuk hout, een net, een touw, een aangespoelde schoen, …

Wees creatief met de promotiematerialen die bij CPNB te bestellen waren, om de vertelhoek verder aan te kleden. De posters van het prentenboek en van De Nationale Voorleesdagen kun je her en der ophangen. Plak de raamstickers op strategische plekken en versier de vertelruimte met de vlaggenlijnen. Als je de ballonnen gebruikt om de ruimte te versieren, hang ze dan zo dat de kinderen er niet bij kunnen. Dat leidt te veel af tijdens het voorlezen.

Het voorleesdagenpakket van Cubiss

In het pakket dat Cubiss samen met uitgeverij Luitingh-Sijthoff heeft ontwikkeld, zitten verschillende materialen om het voorleesbezoek tijdens De Nationale Voorleesdagen een echte belevenis te maken:

- het liedje *Een walvis in bad* op cd;
- de zeeslierten;
- de kattenkaarten;
- de grote 'Kleine walvis'.

De ***zeeslierten*** worden gebruikt om de kinderen in de bibliotheek te ontvangen.

Zorg ervoor dat de ***kattenkaarten*** in de vertelruimte / in de bibliotheek verstopt zijn. Ze moeten half zichtbaar zijn. De kinderen moeten ze wel kunnen zien, maar niet direct allemaal. Als je niet alle kaarten wilt of kunt verstoppen, of als je een kleinere groep kinderen ontvangt, verstop dan in ieder geval minimaal 3 verschillende kaarten, ieder drie of vier keer. Bij de spelletjes na het voorlezen hebben alle kinderen een eigen kattenkaart nodig, dus zorg dat je er genoeg bij de hand hebt.

De ***walvis*** moet niet direct voor in de vertelruimte liggen. De kinderen gaan hem na het verhaal aan het strand 'vinden' en ophalen, dus hij moet ergens 'verderop' op het strand liggen.

Het ***liedje*** *Een walvis in bad* kan tijdens de binnenkomst van de kinderen gespeeld worden, en komt terug bij de verwerking na afloop.

2.2. Het bezoek

Als een en ander met de pedagogisch medewerker is besproken en de vertelruimte is aangekleed, ben je klaar voor het bezoek van de peuters. Om alles in goede banen te leiden, nog enkele tips.

2.2.1 Tips voor een geslaagd bezoek

- Zorg dat je het verhaal en de activiteiten van tevoren bekeken hebt. Wat gebeurt er in het verhaal? Wat is er op de tekeningen te zien? Je kunt dan makkelijker focussen op de belangrijke dingen en daar de peuters in meenemen.
- Laat niets aan het toeval over en zorg dat alles klaar ligt: leg het prentenboek klaar, hang of leg de kattenkaarten half in het zicht, leg de walvis op een goed plekje en houd de traktatie voor de kinderen bij de hand.
- Niets zo vervelend als een onderbreking van het voorlezen; zorg er daarom voor dat alle peuters naar de wc zijn geweest voordat je begint.
- Zet de kinderen tijdens het voorlezen in een halve cirkel voor je. Laat de pedagogisch medewerker dit begeleiden. Leg uit wanneer ze mogen meelopen en wanneer ze moeten blijven zitten. Wees hier duidelijk in.
- Ga niet voor een raam zitten, maar kies een rustige achtergrond zodat de kinderen niet afgeleid worden.
- De beste manier om rust in een peutergroep te creëren, is door zachtjes te praten.

- Lees de titel voor op een manier die de aandacht trekt. Hier gaat iets gebeuren, moet je nu eens luisteren! Wees allemaal maar stil dan kun je het goed verstaan. Creëer zo een sfeer waarin de kinderen willen luisteren en bij het verhaal betrokken worden.
- Lees het verhaal interactief voor: betrek de kinderen erbij door ze af en toe een vraag te stellen en door ze op dingen op de afbeeldingen te wijzen. Maar hou wel de draad van het verhaal vast.
- Ná het voorlezen is er voor de kinderen de gelegenheid hun energie kwijt te raken, dus probeer ze tijdens het voorlezen echt bij je te houden.

2.2.2 Tijdindicatie van het bezoek

In onderstaand schema zie je een overzicht van de verschillende programmaonderdelen van het peuterbezoek, de eventuele benodigdheden en een indicatie van de benodigde tijd.

Programmaonderdeel	Tijd	Benodigdheden
Ontvangst	5 min	• Zeeslierten* of het prentenboek *De kleine walvis*
Verkennen van de voorleesruimte	2 min	• Cd* of download van het lied *Een walvis in bad.* • Afspeelapparatuur
Voorlezen	10 min	• Prentenboek *De kleine walvis* • De grote Kleine Walvis* • Eventueel vertelplaten • Eventueel Kamishibaikastje of een voorleesstandaard
Vervolgactiviteiten	15 min	• Cd* of download van het lied *Een walvis in bad.* • Afspeelapparatuur • De grote Kleine Walvis* • 24 kattenkaarten* • Evt. traktatie
Afsluiten van het programma	3 min	• Eventueel vingerpopjes, stickers, ballonnen, kleurplaten, …

* de materialen met een * zitten in het Cubiss voorleesdagenpakket

2.2.3 Ontvangst

Het is belangrijk dat je tijdens het bezoek voldoende tijd reserveert voor de ontvangst van de kinderen. Vaak is dit het eerste groepsuitje van de peuters en vinden ze het heel spannend. Laat ze daarom op hun gemak hun jassen ophangen en zorg dat iedereen naar de wc kan.

Stel jezelf voor en vertel dat je gaat voorlezen uit *De kleine walvis*. Weten de kinderen waar een walvis woont? In de zee! En de zee is….? Blauw, met golven.

Vertel dat de zeeslierten net als een golf zijn. Laat ieder kind één van de zeeslierten vastpakken. Als je geen zeeslierten hebt, gebruik dan blauw crêpepapier of een lange blauwe lap stof. Beweeg de zeeslierten op en neer, als een echte golf in de zee, en laat de kinderen meebewegen. Al golvend neem je de kinderen mee naar de voorleesruimte.

2.2.4 De voorleesruimte verkennen

Laat het liedje *Een walvis in bad* zachtjes op de achtergrond spelen als de peuters de voorleesruimte binnenkomen. Geef ze even de gelegenheid om de ruimte te bekijken en te verkennen. Laat de kinderen vervolgens in een halve cirkel plaatsnemen, met hun ruggen naar een raam of andere zaken die voor afleiding kunnen zorgen. De pedagogisch medewerker helpt je hierbij. Vraag de aanwezige hulpouders om een plekje tussen de kinderen te zoeken.

Zet de muziek uit. Laat de voorkant van het boek zien en lees de titel voor. *De kleine walvis*. Vraag of de kinderen zien waar het verhaal zich afspeelt: op het strand, aan zee.

2.2.5 Algemene voorleestips

Lees voor met je hele lichaam. Gebruik je intonatie en gezichtsmimiek om woorden, zinnen en passages te verduidelijken. Kijk een beetje droevig als Boy door het raam naar zijn vader kijkt, geschrokken als Boy de walvis vindt. Door jouw reactie weten de kinderen ook wat ze moeten voelen. Zorg voor interactie met de peuters om ze bij het verhaal te betrekken. Ook kun je op die manier moeilijkere passages verduidelijken. In onderstaand schema vind je voorleestips per bladzijde en staan een aantal interactiemomenten beschreven.

Het is afhankelijk van de situatie of je het nodig vindt om even uit het verhaal te stappen

en de kinderen te betrekken bij wat er gebeurt. Let erop dat je zelf de grote lijn van het verhaal vasthoudt en dat de kinderen rustig luisteren als je verder gaat.

Het voorlezen met vertelplaten of het gebruiken van een voorleesstandaard is aan te bevelen als de groep wat groter is. Hierdoor wordt de aandacht van de kinderen gefocust op de afbeeldingen en heb je als voorlezer je handen vrij voor gebaren. Dit bevordert de interactie. Als je uit het boek voorleest, hou dan steeds het open boek omhoog, zodat alle kinderen goed de afbeeldingen kunnen zien. De tekst in dit boek is eenvoudig: het verhaal wordt door de afbeeldingen gedragen.

Het thema van het verhaal is eenzaamheid: het jongetje Boy is eenzaam en zijn vader heeft dat eigenlijk niet door. Dat is best ingewikkeld, en wordt in kleine dingen tijdens het verhaal duidelijk. Door de suggesties hieronder zorg je ervoor dat de kinderen dit met Boy meebeleven.

2.2.6 Voorleestips per bladzijde *De kleine walvis*

In onderstaand schema vind je per bladzijde suggesties voor het voorlezen van het verhaal.

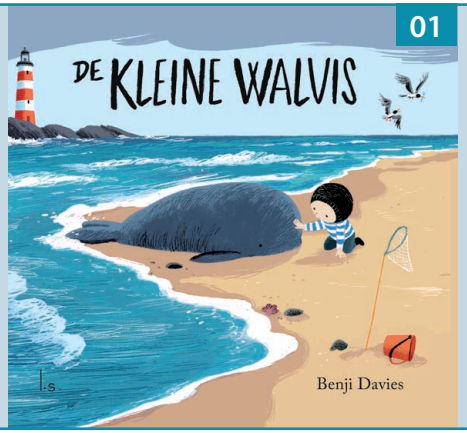

01

Introductie bij de voorkant van het prentenboek.
Vertel: "Ik ga jullie voorlezen uit dit boek."
Wijs de titel aan en lees deze voor.

Wijs dingen op de afbeelding aan waardoor de kinderen zien dat het om de zee gaat (en niet een meer): golven,
een vuurtoren, schelpen. Misschien zijn ze ook in de vertelruimte te zien zijn. We zijn aan zee.

02

Laat de pagina zien. Vraag: "Weet je wat je hier ziet?
Zie je dat kleintje? Hoort die bij die andere walvissen?"

Vertel dat walvissen diep in de zee leven.

03

Vertel dat het hier stormt!
Er zijn hoge golven, donkere wolken, het regent heel hard.

Wijs de kinderen op het huis op het strand in de verte.
(je hoeft niet weer de titel voor te lezen)

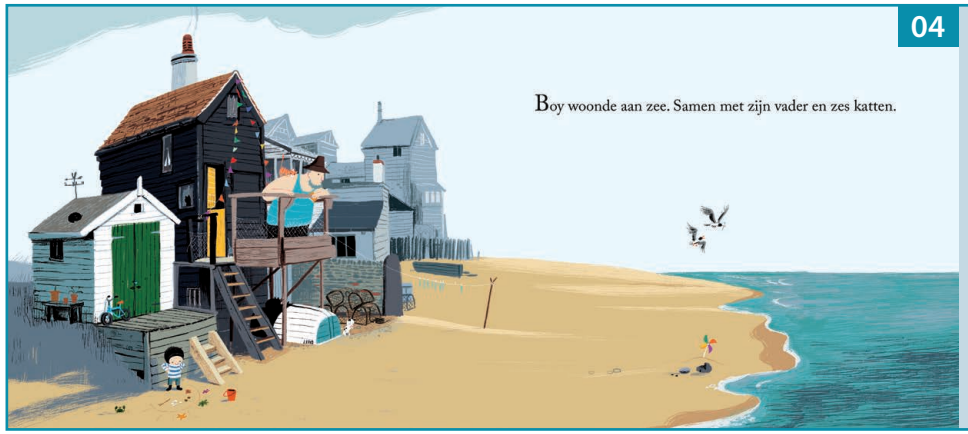

04

Zeg: "Nu gaat het verhaal beginnen." Lees de tekst voor.

Wijs de kinderen op het jongetje Boy, dat aan zee woont. Kijk, hij is aan het spelen met spullen die hij op het strand gevonden heeft: schelpen, een takje, zeewier,…

Vraag of de kinderen een kat kunnen vinden op de tekening.

(er zijn er zes: een rode op vaders schouder, een witte met zwarte vlekjes bij de witte boot, een zwarte onder het balkon, een zwarte achter het raam in het zwarte huis, een grijze op het balkon bij vader, een zwarte ligt op het grijze dak. Maar je hoeft ze niet allemaal met de kinderen te vinden).

05

Vertel: "Hier zijn we in het huis van Boy. Boy zit in de keuken en eet zijn kommetje leeg. Zien jullie ook het eten voor de katten?"
Wijs op het bakje op de grond. Laat de kinderen de katten aanwijzen die ze zien. Vertel: "De vader van Boy is in de gang. Hij doet zijn gele regenjas aan en zijn regenmuts.

Op de volgende pagina zien we de vader van Boy weglopen. Boy kijkt hem na door het raam.
"Wat denken jullie dat de vader van Boy voor werk doet?" Vertel na de antwoorden van de kinderen: "Hij is visser. Hij gaat vissen met zijn hengel."

Lees de tekst op de pagina voor.
Vraag: "Denk je dat Boy het leuk vindt als zijn vader weg gaat en de hele dag weg blijft?" Zeg na de antwoorden van de kinderen: "We zullen het zien."
(Zo maak je de kinderen nieuwsgierig naar het verloop van het verhaal, en geef je ze een aanwijzing over het thema).

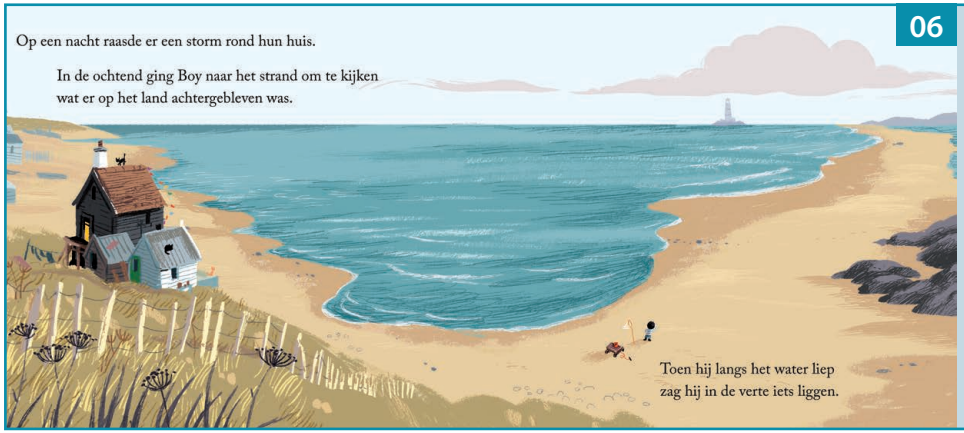

06

Wijs de kinderen op de grote, rustige zee. Het water is lichtblauw. Weten de kinderen nog dat ze net een storm gezien hebben? Blader even terug naar het begin (pag. 2) om het verschil te laten zien.

Vraag: "Welke dingen kun je op het strand vinden?" Wijs de kinderen op de spullen in de voorleesruimte: schelpen, steentjes, een stuk touw, …

Lees de tekst voor. Vraag: "Wat denk je dat Boy in de verte ziet liggen?"

07

Lees de tekst op de pagina voor.
Leg uit wat aanspoelen betekent als je denkt dat dat nodig is: de kleine walvis is uit de zee op het land terecht gekomen. Hoe zou het komen dat de walvis aangespoeld is?

Vraag: "Wie is er groter, Boy of de walvis? (de walvis) Waarom staat er dan toch 'een kleine walvis'?" (het is een jonkie – grote walvissen zijn nog véél groter!)

Bedenk samen met de kinderen een aantal dingen die ze zouden kunnen doen als ze een walvis op het strand vinden. Probeer de oplossingen enigszins realistisch te houden.

08

"Boy weet ook niet goed wat hij moet doen. Luister maar."

Lees de tekst voor.

Wijs het plaatje aan waar Boy water over de walvis gooit. "Zou de walvis dat fijn vinden? Waarvoor is dat nodig, denk je?" Vissen horen natuurlijk in het water.
Daarom moet hij ook 'snel zijn': de walvis mag niet uitdrogen!

Dan legt hij hem op zijn karretje en neemt hem mee naar huis.
Je kunt op de tekening zien dat Boy echt kracht moet zetten!

Boy deed alles wat hij kon om te zorgen dat de walvis zich thuis voelde.

Hij vertelde verhalen over het leven op het eiland.

De walvis kon heel goed luisteren.

09

"Kijk! De walvis ligt nu in het bad in het huis van Boy."

Lees de tekst voor.

Bekijk dan samen de pagina en wijs de dingen aan:
"Boy deed alles wat hij kon om te zorgen dat de walvis zich thuis voelde:
- Hij heeft de walvis in water gelegd (wijs op het bad met water).
- Hij laat hem zeegeluiden horen (wijs de kinderen op de platenspeler. Vertel dat daar muziek uitkomt).
Hoe klinkt de zee?"
Laat een aantal kinderen 'zeegeluiden' maken.
"- Hij vertelt hem interessante verhalen (wijs Boy aan die op zijn gemak zit te vertellen)."

10

Bekijk samen de pagina. Het is donker geworden, en vader komt thuis.
Weten de kinderen nog wat vader ook alweer gedaan heeft? Hoe kun je dat zien?

Lees de tekst voor.

11

Bekijk samen de plaatjes.
Zeg: "Kijk, er steekt een vissenstaart uit de pan. Wat zouden vader en Boy eten?"
Wijs dan op Boy die met een emmer met vis langs zijn vader probeert te lopen.
"Wat eet de walvis?"

Lees de tekst voor.

Wijs op het gezicht van vader. Hij schrikt van de walvis!

12

Lees de tekst voor.

Zeg: "Gelukkig is vader is niet boos! Hij had niet gemerkt dat Boy eenzaam is. Hij troost Boy. Ik denk dat Boy een beetje moet huilen. Van schrik misschien, maar ook omdat hij de walvis terug moet brengen. Maar ja – een walvis kan natuurlijk niet in het bad blijven…!"

Wijs dan op de andere plaat. Boy, vader en de walvis zitten in het bootje.
Je kunt nog net een stukje van de walvisstaart zien.

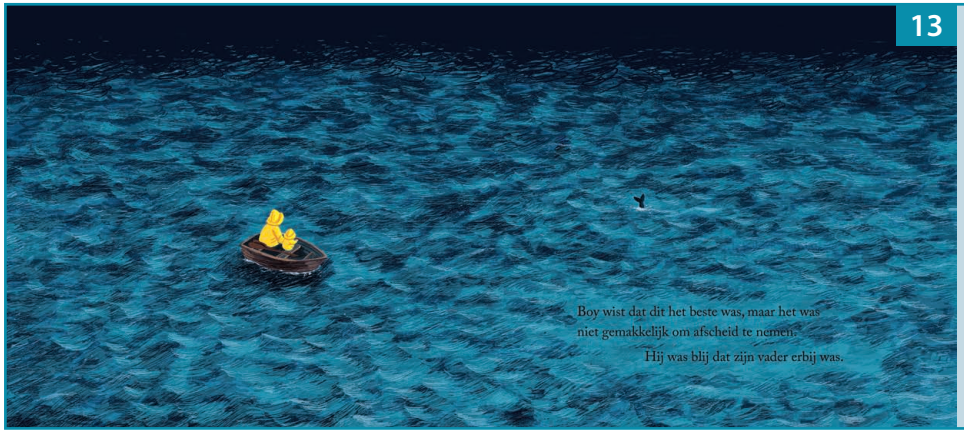

13

Bekijk samen de grote zee met het kleine bootje. Het is een beetje een sombere plaat.
Vraag of de kinderen de walvis zien – een klein stukje staart. Het lijkt net of hij zwaait met zijn staart.

Lees de tekst voor.

Bevestig dat het gemakkelijker is om afscheid te nemen als er iemand bij is. Die kan je troosten, je bent dan in ieder geval niet alleen.

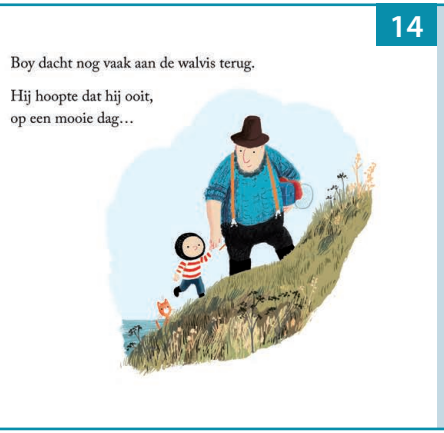

14

Bekijk samen de linker pagina. We zijn weer in de keuken bij Boy thuis. Lees de eerste zin.
Vraag: "Zie je dat Boy nog vaak aan de walvis dacht?" Wijs op de tekeningen die hij maakt en gemaakt heeft.

Vestig dan de aandacht op wat vader aan het doen is: brood met jam aan het maken.
Kijk dan samen naar de rechterpagina. Vader en Boy lopen hand in hand de heuvel op.
Vader heeft een koffertje onder de arm. Wat zou daar in zitten?

Lees dan de tweede zin verwachtingsvol voor. Vraag: "Wat zou Boy hopen?"

15

Herhaal de zin van de vorige pagina: "Hij hoopte, dat hij ooit, op een mooie dag…. zijn vriend nog eens zou zien. "

Richt de aandacht op de twee staarten in het water. Vertel: "Wat zien vader en Boy?
Ze zien niet één, maar twéé walvissen! Welke staart is van zijn vriend?"

Bekijk dan samen de rest van de pagina. Vader en Boy zijn samen gezellig aan het picknicken.
Benadruk dat ze dat sámen doen, net zoals de walvis samen met zijn vader is.

Zeg: "Ik denk niet dat Boy nu nog eenzaam is, en de kleine walvis ook niet!"

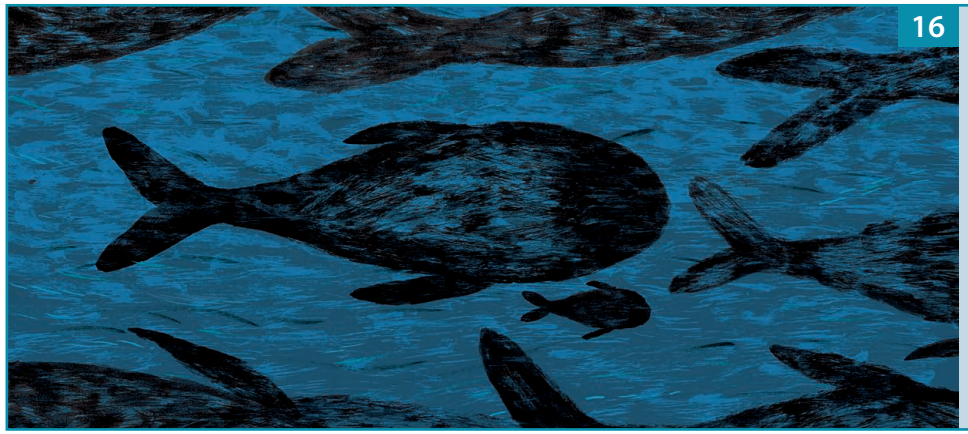

16

Bekijk nog samen het binnenblad achterin. Daar zwemt de kleine walvis veilig tussen de grote walvissen in. Vertel dat dit het verhaal was van de kleine walvis.

2.2.7 Vervolgactiviteiten

Voorlezen in een groep vraagt veel van de concentratie van peuters. Na het voorlezen moeten ze dan ook even hun energie kwijt. Zorg daarom voor een actief vervolgprogramma met een lekkere traktatie, zing een liedje en dans met de kleuters of speel een spelletje met ze. Natuurlijk allemaal in het thema van Boy en de kleine walvis! Hieronder een aantal suggesties voor het vervolgprogramma.

Traktatie

Boy en zijn vader eten gezond. Hij geeft ook de walvis gezond eten. Trakteer de kinderen daarom op lekkere, gezonde hapjes: kleine tomaatjes, worteltjes, stukjes komkommer, doosjes rozijntjes, druiven, soepstengels, …
Als je het leuk vindt om te knutselen, kun je van de soepstengels bijvoorbeeld een hengel maken, door er een dropveter aan vast te knopen met een visje van papier of (minder gezond…) een visdropje of een worm.

Liedjes zingen en samen bewegen

Het is moeilijk voor peuters om lang stil te zitten. Na het voorlezen is het dus de hoogste tijd voor een liedje en een dansje! Verzamel van tevoren de muziek en/of teksten van liedjes die te maken hebben met de zee en vissen. De pedagogisch medewerker kan je hier heel goed bij helpen. Kies bijvoorbeeld liedjes waar gebaren bij horen, zodat de kinderen lekker mee kunnen bewegen. Bijvoorbeeld '10 kleine visjes', 'visje, visje in het water', of 'in de maneschijn' (zie bijvoorbeeld www.kinderliedjes.nu/0-2-jaar/visje-visje/ voor filmpjes met de bewegingen). Ook kun je luisteren naar het liedje *Heej kleine walvis,* dat te downloaden is via de cpnb website.

Natuurlijk kun je hier het liedje *Een walvis in bad* zingen dat speciaal voor de Voorleesdagen geschreven is door Erik van Os en Elle van Lieshout. Het liedje staat op de cd die in het voorleespakket van Cubiss zit, en is gratis te downloaden op www.cpnb.nl na inloggen bij vakinformatie. Als het goed is, hebben de peuters het liedje al eerder gehoord in het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal en kunnen ze het refrein misschien al een beetje meedoen. Het lied vertelt dat Boy de walvis vindt en meeneemt naar zijn eigen bad om zijn vriend te worden. Dit is het moment om de grote 'kleine walvis' met alle kinderen te gaan halen.

Zet het liedje op en luister er een keertje naar. Zet daarbij het boek open op de pagina waar de walvis in bad ligt.
Stel dan voor om de walvis te gaan halen. De kinderen hebben hem vast al zien liggen 'op het strand'. Loop er met zijn allen in een rij naar toe en loop er omheen. Doe alsof je verbaasd bent. Een walvis!! Bekijk hem van alle kanten. Doe net als Boy: haal met een emmer water uit de zee en gooi dat over hem heen. Laat alle kinderen mee doen.
Daarna nemen jullie hem mee 'terug' (als de afstand erg klein is, loop je een rondje door de vertelruimte). Laat zoveel mogelijk kinderen meetillen. De andere kinderen gooien er onderweg water overheen. Denk eraan: een walvis is zwaar!!! Doe alsof hij héél erg zwaar is. Loop gebogen, zucht erbij, zeg "Oef wat is hij zwaar!" etc. Maar met zijn allen gaat het nèt! Breng hem langzaam samen naar het midden van de vertelruimte. Daar ligt de walvis. Gooi er nog maar wat water overheen, want een walvis moet goed nat blijven.

Je gaat nu samen met de kinderen het lied voor de walvis zingen. Het aanleren van het liedje is moeilijk voor peuters: laat hen vooral lekker luisteren naar de tekst. Het refrein is eenvoudiger. Misschien hebben ze het al op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijf geoefend. Nodig de kinderen uit om mee te doen.
Bij het refrein, bij de tekst "of dat verstandig is…: laat de kinderen daar allemaal hun schouders ophalen, hoofd schuin en beide handen met handpalmen boven omhoog brengen: "geen idee!". Doe dit een keer voor en doe het tijdens het zingen mee met de peuters zodat ze weten wanneer dat stukje eraan komt.
Zing het liedje met elkaar, en laat de kinderen er verder vrij op bewegen.
Als Boy afscheid neemt van de walvis, zwaaien alle kinderen naar de walvis.

Aan het slot van het liedje bedenken de bandleden wat zij voor dier mee naar huis zouden willen nemen. Laat alle kinderen zelf ook een dier bedenken dat ze mee naar huis zouden willen nemen.
Een paar kinderen mogen hun dier noemen. Hoe beweegt dat dier? Verzin samen hoe dat dier beweegt en laat alle kinderen dat meedoen. Hou de bewegingen eenvoudig.
Bijvoorbeeld:

een tijger	besluipt zijn prooi	sluip voorovergebogen met je handen in klauwen
een olifant	zwaait met zijn slurf	zwaai met je arm voor je neus en stamp terwijl je loopt
een kangoeroe	maakt grote sprongen	spring met twee benen tegelijk
een papegaai	vliegt rond	maak fladderende bewegingen met je armen
een haai	zwemt	hou je handen voor je tegen elkaar en zwem

Speel dan het liedje nog eens en laat de kinderen tijdens het hele liedje bewegen als het dier dat ze mee zouden willen nemen.

Spelletjes met de kattenkaarten

Er zijn zes verschillende kattenkaarten, zoals Boy ook zes verschillende katten heeft. Twee grijze, twee rode, een zwarte en een witte met zwarte oortjes.

Zet het boek open op de eerste pagina van het verhaal. Lees de tekst nog eens voor: *Boy woonde aan zee. Samen met zijn vader en zes katten.* Laat de kinderen de pagina goed bekijken en nog eens zoeken naar de katten. Probeer er meer te vinden dan tijdens het voorlezen. (een rode op vaders schouder, een witte met zwarte vlekjes bij de witte boot, een zwarte onder het balkon, een zwarte achter het raam in het zwarte huis, een grijze op het balkon bij vader, een zwarte ligt op het grijze dak).

NB: vanwege het feit dat de afbeeldingen vergroot moesten worden, zijn voor de kaarten andere katten gebruikt. Besteed hier verder geen aandacht aan.

- **zoeken** In de vertelruimte zijn 24 (of minder) kattenkaarten verstopt. Niet te moeilijk, maar ook niet allemaal direct zichtbaar. De kinderen lopen door de ruimte en zoeken naar de kattenkaarten. De gevonden katten brengen ze naar het midden van de ruimte. Laat ze dezelfde kaarten bij elkaar leggen.

- **sorteren** Geef alle kinderen (willekeurig) één van de kattenkaarten. De kaarten kunnen eenvoudig tot handpoppen gemaakt worden. De kinderen kunnen hun hand in de gleuven steken en zo de kat tot een handpop maken. Doe voor hoe dat gaat, en laat alle kinderen de kat aan hun hand doen. De kinderen kijken goed naar hun eigen kat, en houden hun hand met de kat in de hoogte. Laat de kinderen door elkaar lopen. Als je in je handen klapt, gaan alle kinderen met dezelfde kat aan hun hand in een groepje bij elkaar staan.
  Is dat goed gegaan?
  Laat de kinderen weer door elkaar lopen en doe dit nog een paar keer.
  Bij oudere kleuters kun je ook eens groepjes van zes verschillende katten laten vormen. Dat is heel wat moeilijker!

- **herkennen**. Blader langzaam het boek door en bekijk de illustraties nauwkeurig. Als de kinderen hun eigen kat zien, doen ze hun hand omhoog en mogen ze miauwen.
  De katten staan op de volgende bladzijdes (in de volgorde van het boek):
  - de zittende rode: in de gang waar vader zijn jas aandoet

- de witte met zwarte oortjes: boven op de kast in de keuken
- de grijs gestreepte die aan de fles ruikt: in de keuken, bij Boy op tafel
- de grijs gestreepte die drinkt: op de bladzijde waar Boy uit het raam kijkt naar zijn vader
- de rode die omhoog kijkt: bij Boy in de badkamer
- de zwarte: op de keukenstoel achteraan in het boek

- **wat is er veranderd?** Laat vijf of zes kinderen naar voren komen. Ze gaan op een rijtje naast elkaar staan en houden hun handpop in de lucht. Bespreek welke katten er te zien zijn. De andere kinderen kijken goed. De zes kinderen draaien zich om en je geeft één of twee van hen een andere kat die ze aan hun hand doen. Ze draaien zich weer terug. Vraag aan de groep: wat er is veranderd? Hou dit eenvoudig voor peuters; bij kleuters kun je de verandering wat moeilijker maken (bijvoorbeeld de twee grijze katten verwisselen). Herhaal dit een aantal keer.

- **kattendans** De kinderen staan door elkaar met hun kattenhandjes in de lucht. Geef eenvoudige opdrachten aan de verschillende katten. Maak de opdrachten niet te wild. Ze hoeven niet 'zo snel mogelijk' te worden gedaan. Het bezoek is bijna afgelopen, en het is goed als het wordt afgesloten met een wat rustiger activiteit.
  Bijvoorbeeld:
  - alle zwarte katten gaan rond de walvis staan
  - alle rode katten knielen op de grond
  - alle grijze katten gaan bij elkaar staan
  - alle witte katten geven een zwarte kat een hand
  - alle staande katten gaan op de grond zitten
  - alle etende katten doen of ze eten.

  etc.
  Tot slot geef je een opdracht aan alle katten (zonder dat je dat erbij zegt), bijvoorbeeld: alle katten met twee oortjes gaan op hun plek zitten. Daarmee zit iedereen weer op zijn plekje en kun je u aan de afsluiting beginnen.

2.2.8 Het bezoek afsluiten

De walvis wordt door Boy en vader terug naar zee gebracht. Je gaat nu met de kinderen samen de walvis naar zee brengen. Vertel waar de zee is. Laat weer zoveel mogelijk kinderen de walvis optillen en breng hem met zijn allen naar zee. Laat hem daar voorzichtig los.
Zwaai naar de walvis en wens hem goede reis. De kinderen nemen ook afscheid van de walvis.
Zing nog een keer het refrein van het lied *Een walvis in bad* en neem de kinderen aan de zeesliert mee naar de uitgang.

Geef - indien mogelijk - aan ieder kind een vingerpopje als blijvende herinnering aan het bezoek in de bibliotheek. Andere materialen uit het CPNB pakket kunnen ook aan de kinderen worden meegegeven. De kattenkaarten krijgen de kinderen mee naar huis. Op de achterkant van de kattenkaarten staat een boodschap voor de ouders over het belang van voorlezen.

3 Publiciteit

Publiciteit helpt om mensen te interesseren voor de voorleesactiviteit(en) in jouw bibliotheek tijdens De Nationale Voorleesdagen 2017. Via een persbericht naar verschillende lokale media bijvoorbeeld, zoals huis-aan-huisbladen, kranten, websites en de lokale omroep. Gebruik ook de verschillende socialmediakanalen om mensen te informeren en te enthousiasmeren. Stel de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven in jouw regio op de hoogte van de activiteiten. Vergeet ook de ouders van de peuters die op bezoek komen niet. Hang posters op, plaats een bericht op jullie website en in jullie digitale nieuwsbrief.

In onderstaand schema vind je een planning van de acties die je als leidraad kunt hanteren voor de publiciteit rondom De Nationale Voorleesdagen (NVD).

Week	Wie	Activiteit	Aanvullende informatie
8 à 10 weken van tevoren		**Actie:** • Zorg voor een vooraankondiging in de nieuwsbrief voor de peuterspeelzalen /kinderdagverblijven • Meld je activiteiten aan op de website van denationalevoorleesdagen.nl	Licht alvast een tipje van de sluier van de activiteiten die je organiseert.
6 weken van tevoren		**Versturen:** • Uitnodiging richting de peuterspeelzalen/kinderdagverblijven / gastouders, inclusief het artikel dat ze in hun nieuwsbrief voor ouders op kunnen nemen	Stuur een afbeelding van het prentenboek *De kleine walvis* mee.
2 weken van tevoren		**Versturen:** • Persbericht naar huis-aan-huisbladen* • Persbericht naar lokale RTV* • Start met tweets over je NVD activiteiten	* Let op de sluitingsdata van de redacties. Stuur een afbeelding van het prentenboek mee.
1 week vooraf		**Versturen:** • Persbericht naar krant/ /nieuwssite* • Tweets en een Facebookbericht **Nabellen:** • Huis-aan-huisbladen. Gaan ze het bericht plaatsen? Zijn er nog vragen? Nodig ze uit voor een van je NVD activiteiten	* Let op de sluitingsdata van de redacties. Stuur een afbeelding van het prentenboek mee, samen met het verslag en leuke foto's van vorig jaar.
3 dagen vooraf		**Versturen:** • Tweets en een Facebookbericht **Nabellen:** • Krant/nieuwssite. Gaan ze het bericht plaatsen? Zijn er nog vragen? Nodig ze meteen uit voor een van je NVD activiteiten	
Op de dag zelf		**Versturen:** • Tweets en een Facebookbericht **Regelen:** • Fotograaf of collega die goed kan fotograferen (zorg voor hoge resolutie)	Maak vooral foto's van de sfeer en de aanwezigen. Blije kinderen en tevreden leidsters zorgen voor een goede uitstraling.
Na afloop		**Nazorg:** • Verslag maken van de bijeenkomst en met fotomateriaal plaatsen op de bibliotheekwebsite en in de nieuwsbrief voor de peuterspeelzalen/ kinderdagverblijven • Bel de contactpersonen van de peuterspeelzalen/kinderdagverblijven en vraag hun reactie* • Geplaatste berichten over NVD in jouw bibliotheek verzamelen	* De positieve reacties kun je bij het verslag plaatsen. Zet ze ook in de uitnodigingen van volgende jaren. Van de negatieve reacties kun je leren.

Let op! Mocht je gebruik willen maken van foto's van de kinderen, vraag daarvoor dan altijd toestemming aan de ouders of verzorgers. Je mag kinderen namelijk niet zomaar afbeelden. Een sfeerimpressie van kinderen die op de rug gefotografeerd zijn, kan wel.

Bij het bestellen van het voorleesdagenpakket van Cubiss heb je over de mail een aantal voorbeelden van berichten gekregen.Je kunt de berichten aanpassen zodat ze bij jullie passen, of als voorbeeld gebruiken:

Communicatie vanuit bibliotheek richting het publiek
- voorbeeld persbericht voor bibliotheken
- voorbeeld bericht voor op website van de bibliotheek

Communicatie vanuit bibliotheek richting kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en gastouders
- voorbeeld uitnodiging voor in nieuwsbrief
- voorbeeld bevestiging voorleesbezoek

Communicatie voor peuterspeelzaal, gastouders of kinderdagverblijf richting ouders
- voorbeeld artikel voor in nieuwsbrief
- voorbeeld bericht met verslag voor ouders

4 Ouderbetrokkenheid

De Nationale Voorleesdagen zijn aanleiding om voorlezen onder de aandacht te brengen van ouders en van de kinderopvang. Ouders kunnen via de kinderopvang gestimuleerd worden om de activiteiten in de bibliotheek te bezoeken. Ze kunnen het vingerpopje krijgen, en in de boekhandel zelf de mini-editie met app kopen. Als de kinderopvanglocatie met BoekStart werkt, dan is dit een goed moment om gezamenlijk de ouders bij de activiteiten te betrekken. Zorg dat in het kinderdagverblijf de materialen van BoekStart zoals het BoekStartkoffertje en posters op een goede plek zichtbaar zijn. Maak afspraken dat bij de intake van nieuwe kinderen Boekstart onder de aandacht wordt gebracht en dat de BoekStartbon wordt meegegeven als een kind nog geen lid is van de bibliotheek. Print via www.boekstart.nl/tips/voorleestips/ de folder *'Voorlezen aan jonge kinderen, hoe doe je dat'* en geef die mee aan de ouders.

In het peuterpakket voor De Nationale Voorleesdagen dat de CPNB naar alle kinderdagverblijven heeft verstuurd, zijn 30 kaarten opgenomen met de tekst: *Wil jij me 15 minuten voorlezen?* Vraag op welke manier deze kaarten verspreid worden naar ouders.

Daarnaast kan voorlezen thuis gestimuleerd worden door verschillende producten zoals:
- Speel en ontdekboeken www.boekstartpro.nl/page/7134/
  Via www.boekstartpro.nl/page/7144/Over+Boekenpret is een lijst te downloaden van alle beschikbare Speelontdekboeken. Speelontdekboeken maken onderdeel uit van het programma BoekStart- BoekenPret. Het Speelontdekboek voor ouders geeft concrete suggesties om een specifiek prentenboek thuis voor te lezen en/ of te bekijken.
- Leesmeter www.leesmeter.nl/

Meer weten over het belang van voorlezen door ouders?
Download dan hier de brochure van de Stichting Lezen:
www.lezen.nl/publicaties/kwestie-van-lezen-deel-8-ouders-betrekken-bij-voorlezen

Kijk op de volgende pagina voor de liedtekst Een walvis in bad

Liedtekst Een walvis in bad

Tekst: ©Erik van Os en Elle van Lieshout / Muziek: ©Lot van Os

Een walvis in bad

Boy speelt altijd in zijn eentje
met wat water en het zand,
zoekt naar schelpen, speelt met steentjes,
op het grote, lege strand.

Die Boy, die vindt een walvis
en doet hem thuis in bad!
Of dat nu zo handig is? En of dat zo verstandig is?
Maar ja, als je geen vriendje hebt,
dan moet je wat.

Boy vertelt de kleine walvis
dat hij graag op krabben vist,
dat hij graag met katten speelt,
maar dat hij papa heel vaak mist.

Die Boy, die vindt een walvis
en doet hem thuis in bad!
Of dat nu zo handig is? En of dat zo verstandig is?
Maar ja, als je geen vriendje hebt,
dan moet je wat.

Maar papa wil geen beest in bad
dus neemt hij Boy op schoot:
'Kleine walvis mist de zee.
Kom, we stappen in de boot.'

Ze laten kleine walvis los
en zwaaien nog een keer.
En pas heel veel dagen later
zien ze kleine walvis weer.

Nu zwemt hij met zijn papa
en zijn walvisstaart zwaait blij.
Alsof hij daarmee zeggen wil: 'Hoi Boy!
het gaat heel goed met mij.'

Die Boy, die vond een walvis
en deed hem thuis in bad!
Of dat nu zo handig is? En of dat zo verstandig is?
Maar ja, als je geen vriendje hebt,
dan moet je...
Maar ja, als je geen vriendje hebt,
dan moet je...
dan moet je wat.

Dat zou je zelf ook kunnen doen
als jij geen vriendje had!

Of je neemt een neushoorn mee!
Een leeuwtje,
of een gnoe.
Een tijger!
Nee, een olifant.
Of een kangoeroe!
Ik neem wel een zeehond.
En ik een papegaai.
Mag ik dan een bruine beer?
Ik neem gewoon een haai!
Een haai? Meen je dat?
Waarom niet, die past toch best in bad.